

Katedra trestního práva

Posudek na diplomovou práci Jana Liperta „Oprávněné použití zbraně“

Předložená diplomová práce obsahuje 64 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, čtyř kapitol a závěru. Vnější úprava práce je pěkná. Okruh použité literatury je poměrně obsáhlý a přiměřený zvolenému tématu. Práce zahrnuje rovněž ilustrativní přílohy. Po formální stránce splňuje předložená diplomová práce požadavky na ni kladené.

Diplomant si za téma své práce zvolil problematiku rozhodně netradiční, které není v tuzemské literatuře věnována odpovídající pozornost a současně problematiku poměrně dosti složitou a v řadě směrů i spornou. Jde proto o téma aktuální a jeho zpracování je přínosné. Téma je přiměřeně náročné na zpracování pramenného materiálu a dosti náročné na samotné zpracování s ohledem na některé, dosud ne zcela uspokojivě vyřešené problémy v teorii i v aplikační praxi.

Po stručném úvodu, ve kterém diplomant charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve věnuje informativnímu vymezení základních pojmů a institutů, které se k meritu jeho práce vztahují. Přínosné je, že v této souvislosti se diplomant zabývá rovněž pojmem „nebezpečný pachatel“, jehož vymezení v judikatuře a v literatuře může ovšem v určitých ohledech vyvolávat rozpaky. Zejména v případě, že pro takovou kvalifikaci postačí pouze to, že pachatel byl za nebezpečného „označen“.

Další kapitola práce je věnována právním pramenům, z nichž lze legitimaci k použití zbraně dovozovat. Za cenné považují, že diplomant zde pracuje rovněž s mezinárodními dokumenty a s rozhodnutími Evropského soudu pro lidská práva a snaží se o jejich zobecnění. Za vhodnou považují rovněž metodu výkladu, kterou diplomant zvolil, tj. opírá se především o zákon o policii a s ním pak konfrontuje odchylky obsažené v jiných normách. Větší ilustrativnosti by patrně prospělo, pokud by se diplomant pokusil srovnání, které verbálně provádí, vyjádřit formou přehledné tabulky (samozřejmě s určitým zjednodušením), ve které by vynikly společné a odlišné znaky. Správně si diplomant rovněž povšiml drobné terminologické změny v právní úpravě zkoumaného institutu v trestním zákoníku oproti úpravě předchozí. Otázkou ovšem je, zda zákonodárce touto změnou sledoval právě to, co je z ní dovozováno.

V další kapitole své práce diplomant jednak analyzuje dostupnou judikaturu, která se (byť začasťe nikoliv meritorně) zabývala použitím zbraně, jednak rozebírá dvě konkrétní kauzy na základě spisového materiálu, jehož studium mu bylo umožněno. Získané poznatky pak poměrně zdařile zobecňuje.

Klíčové problematice vztahu oprávněného použití zbraně a nutné obrany, příp. krajní nouze se pak diplomant věnuje ve čtvrté kapitole své práce. Nesporně kladně třeba hodnotit, že diplomant analyzoval názory, se kterými se v literatuře setkal a následně je pak učlenil do skupin. Poměrně zdařile uvádí jejich klady a nedostatky a zaujímá k nim i vlastní kritický názor. Rovněž třeba zdůraznit, že v tomto směru si samostatně opatřil stanoviska některých institucí, což u diplomové práce bývá výjimečné.

V závěru své práce diplomant stručně shrnuje poznatky a závěry, ke kterým ve své práci dospěl. Za nedostatek rozhodně nepovažuji, že se diplomantu samotnému nepodařilo najít jediné „ideální“ řešení. V každém případě však lze souhlasit s myšlenkou obsaženou v citátu, kterým diplomant svoji práci uzavírá.

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit jako zdařilou. Diplomant prokázal skutečně hlubokou znalost zvolené problematiky, a to především na podkladě literárních pramenů a judikatury. Kladem práce je rovněž i aktivní přístup diplomanta k získání praktických poznatků a názorů odborníků, pečlivost zpracování a samostatný přístup.

Předložená diplomová práce po formální i po obsahové stránce splňuje všechny požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při obhajobě své práce by diplomant mohl vyjádřit svůj názor na takové řešení, podle kterého by „jiné právní předpisy“ při výčtu případů oprávněného použití zbraně, odlišovaly situace nutné obrany a krajní nouze na straně jedné a „ostatní případy“ na straně druhé, přičemž veškeré další podmínky a omezení zákroku (subsidiarita zákroku, předchozí výzva, šetření života a zdraví, zvláštní ochrana určitých kategorií osob aj.), by se vztahovaly vesměs pouze na tyto „ostatní případy“.

Předběžná klasifikace: velmi dobře

V Praze dne 24.7.2012

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
vedoucí diplomové práce